

Waldemar Chrostowski

"Dlaczego Ewangelia?", "Verbum Vitae", nr 2 (2002) : [recenzja]

Collectanea Theologica 73/3, 233-236

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wypada podkreślić, że ks. S. Basista oparł się na rozległej i dobrze przedstawionej we wstępie bazie źródłowej (bibliografia książki liczy blisko 250 pozycji), wykazując się przy tym perfekcyjną znajomością języka francuskiego. Podstawową zaletę jego dzieła stanowi jednak oryginalność – jest ono pierwszą próbą monograficznego opracowania poglądów na liturgię ks. Maxa Thuriana w perspektywie teologicznofundamentalnej, a także przypomnieniem, że liturgia, ekumena i duchowość tworzą triadę, bez której nie sposób dzisiaj uprawiać autentycznej teologii.

ks. Henryk Seweryniak, Płock

Dlaczego Ewangelia? „Verbum Vitae”. Półrocznik Biblijno-Teologiczny Nr 2, Lipiec – grudzień 2002, Instytut Teologii Biblijnej Verbum, Kielce 2002, ss. 318 + ndlb.

Ostatnia dekada XX w. zaowocowała w Polsce wyraźnym postępowaniem w zakresie naukowego czytania i objaśniania Biblii. Przesądziło o tym przede wszystkim powstanie kilku nowych uniwersyteckich wydziałów teologicznych, których utworzenie zintensyfikowało działalność naukowo-badawczą w ośrodkach, które dotąd pozostawały jakby na marginesie, a także ożywiło istniejące od dawna i ustabilizowane środowiska teologiczne. Na kanwie tych pożytecznych zmian pojawiło się kilka ważnych czasopism i serii wydawniczych, które – co istotne – szybko okrzepły i wpisały się w krajobraz badań teologicznych. Należy do nich inicjatywa wydawnictwa półrocznika biblijno-teologicznego pod nazwą „Verbum Vitae”, którego pierwszy numer był datowany na pierwszą połowę 2002 r. (rec. *Collectanea Theologica* R. 72: 2002 nr 1, s. 225-227). Redaktorem naczelnym jest ks. prof. KUL dr hab. Henryk Witczyk, natomiast w skład Rady Naukowej wchodzi osoby reprezentujące różne ośrodki teologiczne w naszym kraju. Najwyraźniej chodzi o to, aby nowy półrocznik nie kojarzył się wyłącznie z KUL-em i Kielcami, gdzie ma swoją siedzibę Instytut Teologii Biblijnej Verbum, lecz został potraktowany i przyjęty jako czasopismo ogólnopolskie. Takie otwarcie może posłużyć do dalszej integracji rodzimego środowiska biblistów i przedstawicieli innych dyscyplin teologicznych. Przypomnijmy, że w otwierającym pierwszy numer słowie wstępnym biskup kielecki Kazimierz Ryczan napisał o nowym półroczniku: „Ma on ukazywać bogactwo Słowa Bożego, odczytane w świetle najnowszych badań biblijno-teologicznych, i w ten sposób otwierać na nowo uszy na żywy wciąż głos Boga rozbrzmiewający w Jego Słowie, a oczom dostarczać wciąż nowych obrazów pozwalających dostrzec to, co w historii zbawienia jest nadprzyrodzone, Boże”.

Wraz z ukazaniem się numeru drugiego stało się widoczne, że poszczególne edycje czasopisma mają charakter tematyczny. Taki profil sprawia, że nie wystarczy by redakcja zamieszczała wyłącznie napływające do niej gotowe teksty. Odpowiedzialni za czasopismo muszą prowadzić określoną politykę wydawniczą, odpowiednio wcześniej i spójnie planować tematykę i zabiegać o odpowiednie teksty. Wymaga to sporego nakładu sił i środków, owocuje natomiast większą przejrzystością i trafianiem do tych czytelników, którzy potrzebują odpowiedzi na konkretne pytania. Pierwszy numer półrocznika został poświęcony problematyce zbawienia, ujętej w perspektywie biblijnej (ST oraz NT) i patrystycznej, zawierał także recenzje związanych z tym tematem dwóch książek. Drugi został opatrzony tytułem *Dlaczego Ewangelia?* W słowie *Od wydawcy* znalazło się obszernie wyjaśnienie wyboru właśnie tego tematu. W obliczu narastającego niebezpieczeństwa „sprawdzenia wiary do jednego z czynników życia społecznego, a religii do roli gwaranta pokoju” (s. 10), a wskutek tego redukcji wiary chrześcijańskiej do roli ideologii, istnieje pilna konieczność ukazywania jej jako drogi wiodącej do zbawienia. „Taka wiara jednak rodzi się z przyjęcia i zawierzenia Ewangelii, w której objawia się Chrystus – Prawda (...) Wiara – najbardziej potrzebne dobro dla współczesnego człowieka – to zachwyt osobą żyjącego Chrystusa, osobą, która objawia się jako Prawda większa niż codzienne potrzeby. Wiara to zachwycenie się Ewangelią, z której mówi do człowieka Słowo życia” (*tamże*). Trzeba podkreślić, że jest to spojrzenie głęboko egzystencjalne, zakorzenione w dylematach i wyzwaniach, przed którymi staje dzisiaj wielu ludzi, również wyznawców Jezusa Chrystusa. Celem tak pojętego uprawiania egzegezy i teologii biblijnej jest nie tylko i nawet nie tyle objaśnianie tekstów Pisma Świętego, co odważne i motywowane wiarą religijną wychodzenie naprzeciw trudnościom, których przewyciężanie jest możliwe również dzięki umiejętnemu korzystaniu z bogactwa Biblii.

Podobnie jak w pierwszym numerze, na całość czasopisma składają się cztery części. Dwie pierwsze mają profil biblijny, trzecia patrystyczno-pastoralny, natomiast czwarta nosi tytuł *Książki, recenzje, wydarzenia*. W części poświęconej Staremu Testamentowi znalazło się pięć tekstów: *Dobra nowina u bram Samarii (2 Krl 7)* (A. Tronina), *Skuteczność przepowiadania prorockiego w świetle Ez 24,15-27* (W. Pikor), *Dobra Nowina według Deutero-Izajasza (Iz 52,7-10)* (J. Lemański), *Opiewać Boże panowanie (Ps 96)* (S. Bazyliński) oraz *Słowo Boże konieczne w drodze do szczęścia* (W. Popielewski). W części nowotestamentowej mamy jeden tekst więcej, z tym że dwa zostały przetłumaczone z języka włoskiego: *Ewangelia a bluźnierstwo przeciw Duchowi Świętemu (Mk 3,29; 12,40)* (A. Malina), *Świadkowie Zmartwychwstałego (I. -N. Aletti)*, *Duch Święty – źródło odwagi w głoszeniu słowa zbawienia (Dz 4,23-31)* (M. Rosik), *Jakie jest orędzie ewangeliczne w Rz 1,16 – 3,20* (S. Romanello), *Ewangelizacja Izraela*

w *Liście do Efezjan* (B. Adamczewski) oraz *Od ewangelii o Jezusie pełnym Mocy do Ewangelii Krzyża* (H. Witczyk). W obydwu częściach widoczna jest charakterystyczna prawidłowość, a mianowicie dominujący udział biblistów młodszych, którzy niedawno odbyli studia biblijne, na ogół w Rzymie, i właśnie wrócili do kraju. Jest to objaw niezwykle pocieszający, świadczący że podjęte przez nich studia były wynikiem również osobistych predyspozycji i zainteresowań. Jednak typowe dla publikacji tej grupy autorów jest prawie wyłączne cytowanie prac zagranicznych, przy niemal zupełnym nieuwzględnianiu (nieznajomości?) dorobku biblistyki polskiej. Może ukazanie się ostatnio *Bibliografii biblistyki polskiej 1945-1999* autorstwa P. Ostańskiego wpłynie korzystnie na zmianę tego stanu rzeczy. Na uwagę zasługuje natomiast włączenie biblistów zagranicznych, zwłaszcza tak znanych jak Jean-Noel Aletti, profesor egzegezy NT w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie.

Na część trzecią składają się cztery teksty: „*Daj mi usłyszeć twój głos*”. *Wezwanie do zwiastowania Ewangelii wybranych alegoriach Pieśni nad Pieśniami* (K. Bardski), *Psalmy w procesie wewnętrznej ewangelizacji chrześcijanina* (L. Nieścior), *Grzech i łaska Aarona, czyli zgłębianie i głoszenie Słowa Bożego w ujęciu Ojców Kościoła* (J. Naumowicz) oraz *Głosić Ewangelię dziś. Perspektywa kerymatycznie zorientowanej dogmatyki* (J. Szymbik). Trudno wyróżnić którykolwiek, każdy bowiem podejmuje doniosłą i stale aktualną problematykę, najbliższą hermeneutyce biblijnej, ale na pewno na szczególną uwagę zasługują ciekawe i twórcze rozważania, które przedłożyli K. Bardski i J. Naumowicz. Egzegeza Ojców Kościoła to bezcenne źródło, z którego powinna stale czerpać chrześcijańska teologia i duszpasterstwo we wszystkich swoich wymiarach.

Część czwarta powinna nosić nieco inny tytuł, np. *Recenzje i sprawozdania*. Także w spisie treści trzeba wprowadzić pewne modyfikacje, z obecnego bowiem nie wynika wyraźnie, że chodzi – jak jest naprawdę – o recenzje książek, a raczej o pomniejsze przyczynki, co prawdą nie jest. Recenzje, które napisali A. Malina, R. Rubinkiewicz, H. Witczyk (dwie) i J. Kudasiewicz, omawiają publikacje z lat 2000-2001. Kontrastuje z nimi tekst M. Wróbla, recenzujący książkę opublikowaną w 1994 r. w Sztokholmie (s. 309-313). Wygląda na to, że został włączony w ostatniej chwili, bo i w spisie treści brakuje o nim jakiegokolwiek wzmianki.

Po każdym artykule zamieszczono zwięzłe streszczenie obcojęzyczne, istnieje też obcojęzyczny, sporządzony po angielsku, spis treści. Umożliwia to pełniejsze odnotowanie poszczególnych publikacji w zagranicznych bibliografiach biblijnych. Swoistym novum jest zamieszczanie pełnych adresów autorów, a nie tylko ich sylwetek naukowych i najważniejszych elementów dorobku. Słowa pochwały należą się autorom szaty graficznej, zaprojektowanej i wykonanej ze znanostwem i bardzo

RECENZJE

starannie. Wszystko to stanowi rezultaty starań, które podjął ks. prof. Henryk Witczyk, kierownik Katedry Teologii Biblijnej na Wydziale Teologicznym KUL i redaktor naczelny nowego czasopisma. Cena rocznej prenumeraty nie jest wygórowana, zaś obserwując sprawne zabiegi marketingowe ze strony redakcji i wydawcy wolno mieć nadzieję, że „Verbum Vitae” szybko zyska grono stałych i wiernych odbiorców. Będą to zapewne nie tylko bibliści i teologowie, lecz i ambitni oraz gorliwi duszpasterze, szukający rzetelnego pogłębienia swojej wiary i zatroskani o skuteczne budowanie wiary innych.

ks. Waldemar Chrostowski, Warszawa